

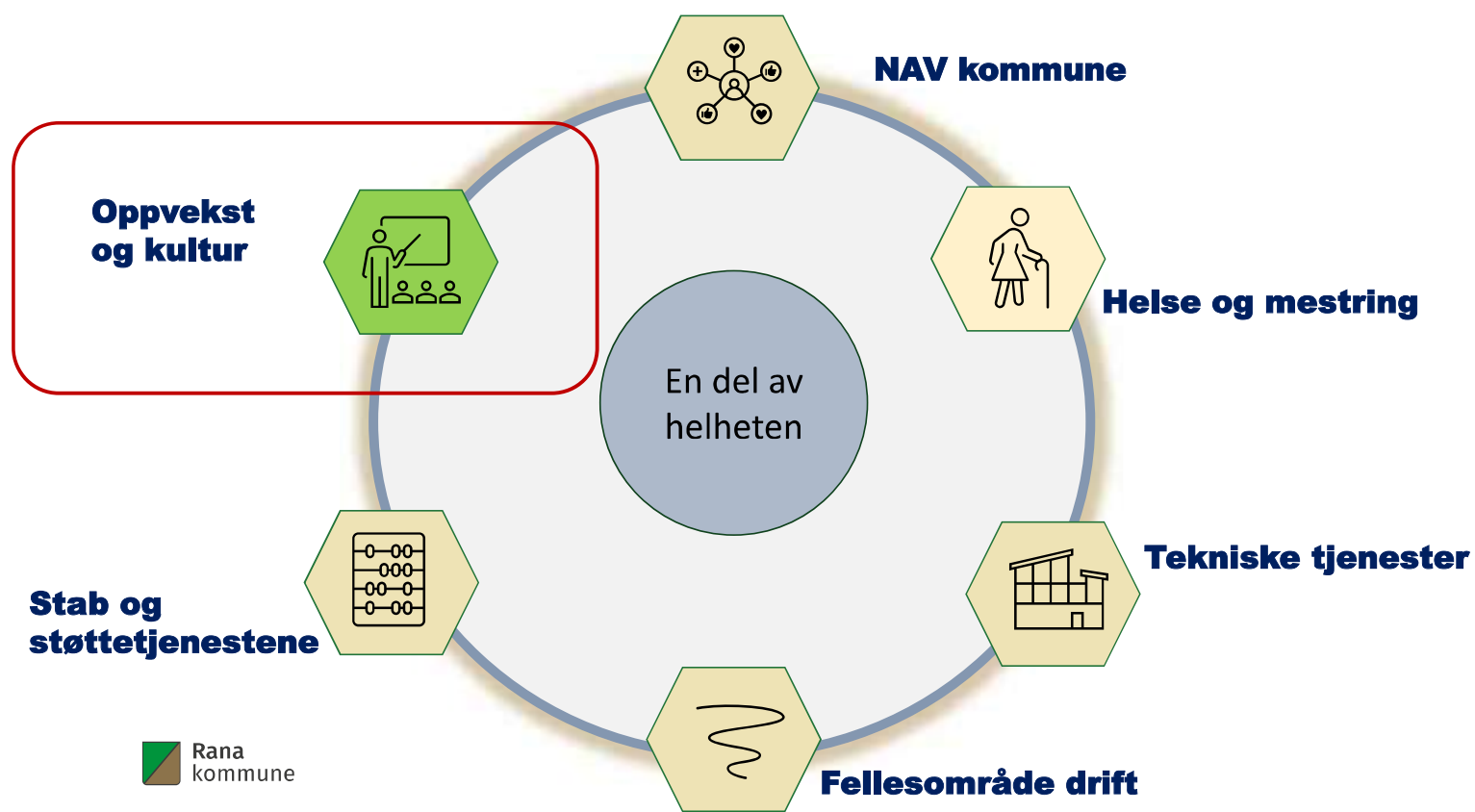
Budsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030

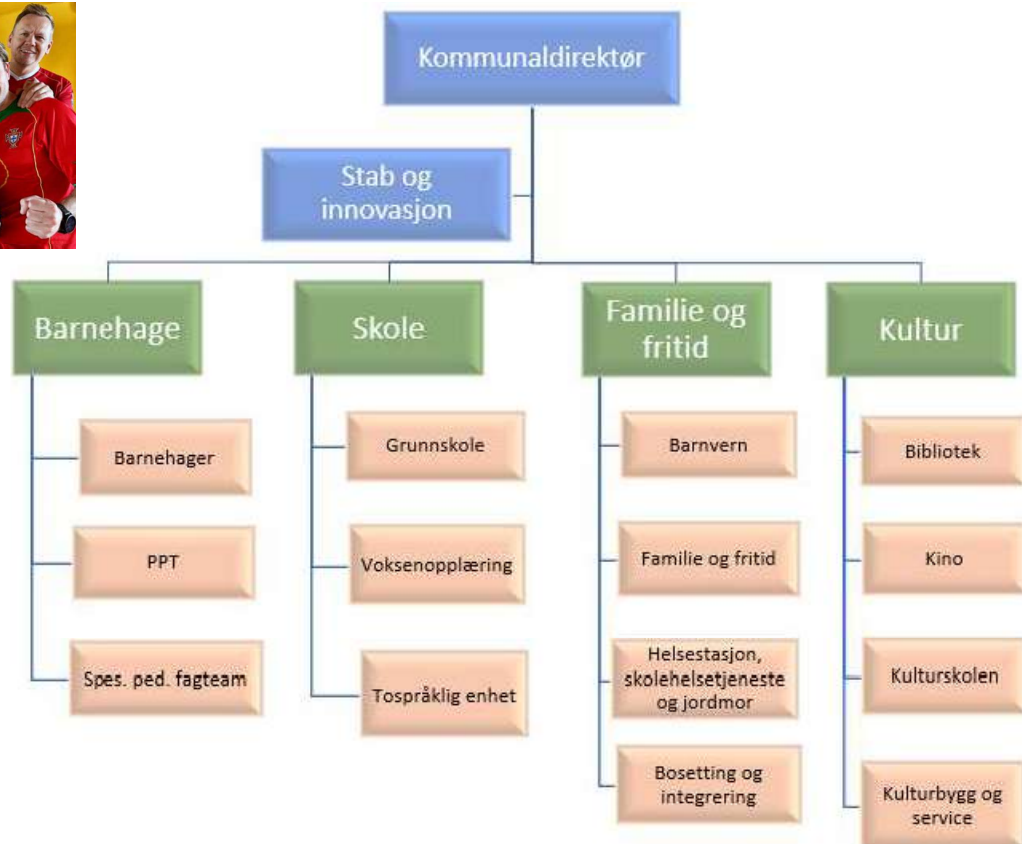
OPPVEKST OG KULTUR

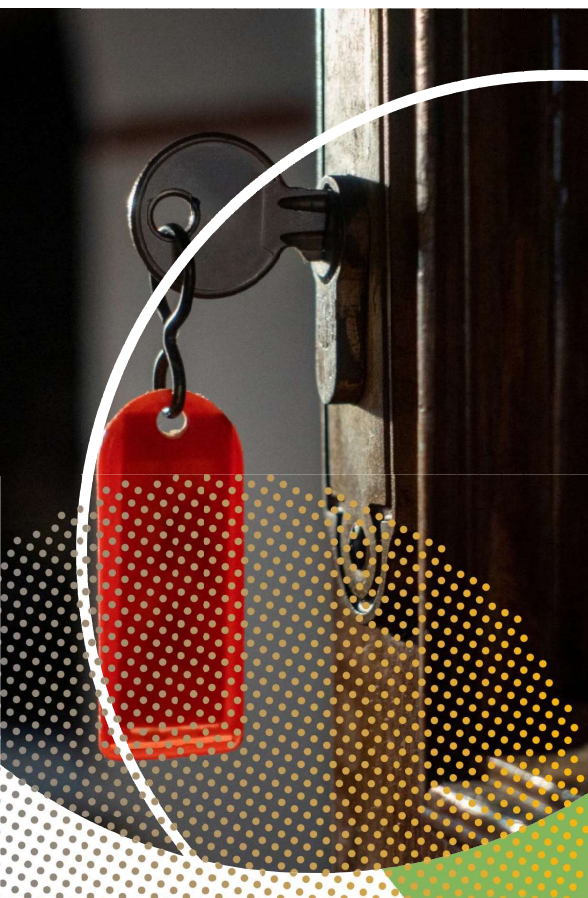
Budsjettseminar 12.-13. oktober

Illustrasjon: co-pilot

Nøkkeltall:

Budsjettramme 2026 – 739 mill. kr.

Regnskap 2025 – 701 mill. kr.

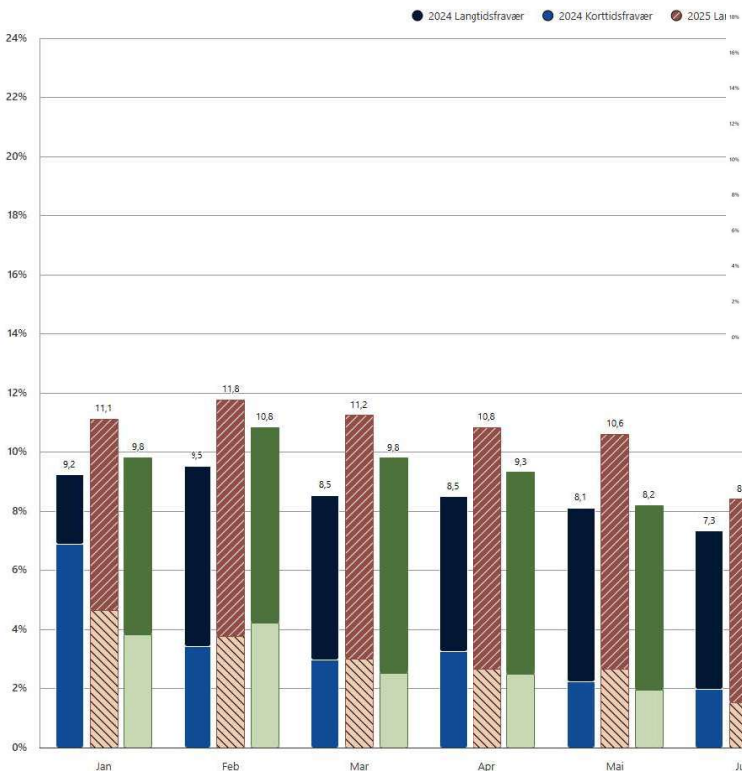
Årsverk august 2026 ned 27,9 årsverk
fra samme periode i fjor.

Sykefravær per august 2026 – 8,37%

Sykefravær per august 2025 – 9,44%

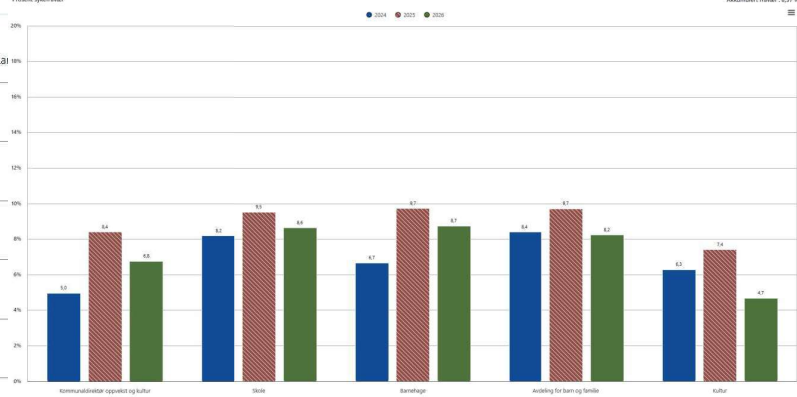
Sykefravær per periode

Prosent sykefravær

Sykefravær per enhetsansvar

Prosent sykefravær

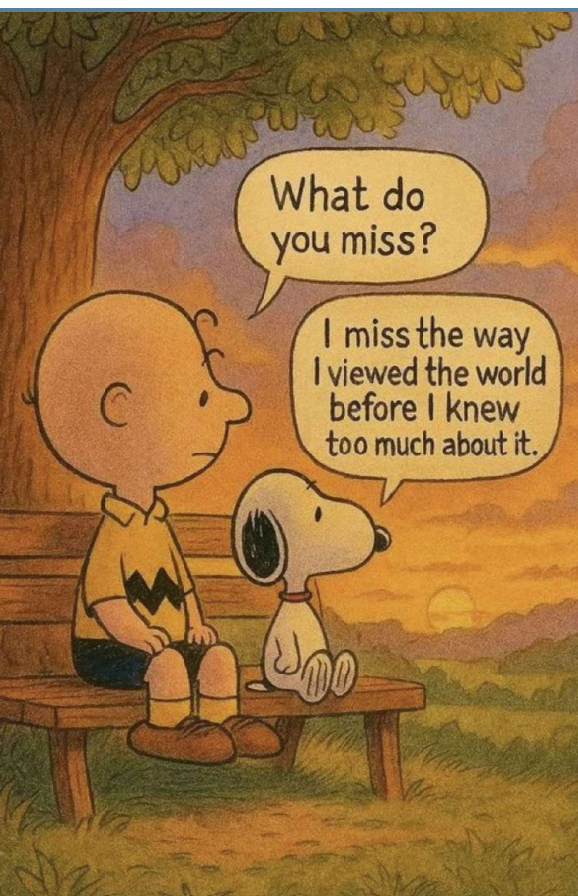
**Demografi og
økonomi**

**Rekruttere og
beholde**

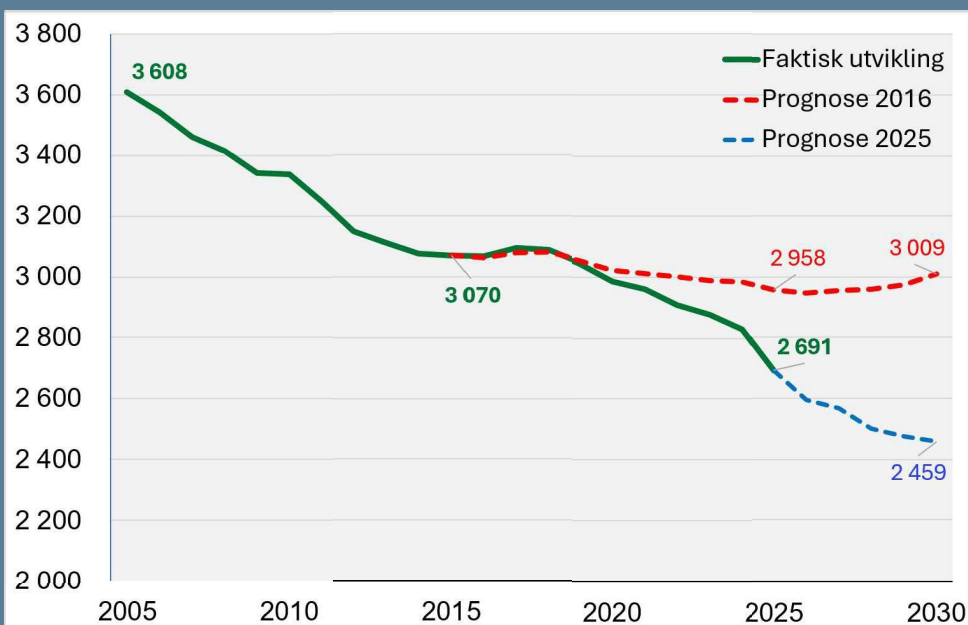
Utfordringer

**Økte rettigheter,
store forventninger
og økte behov**

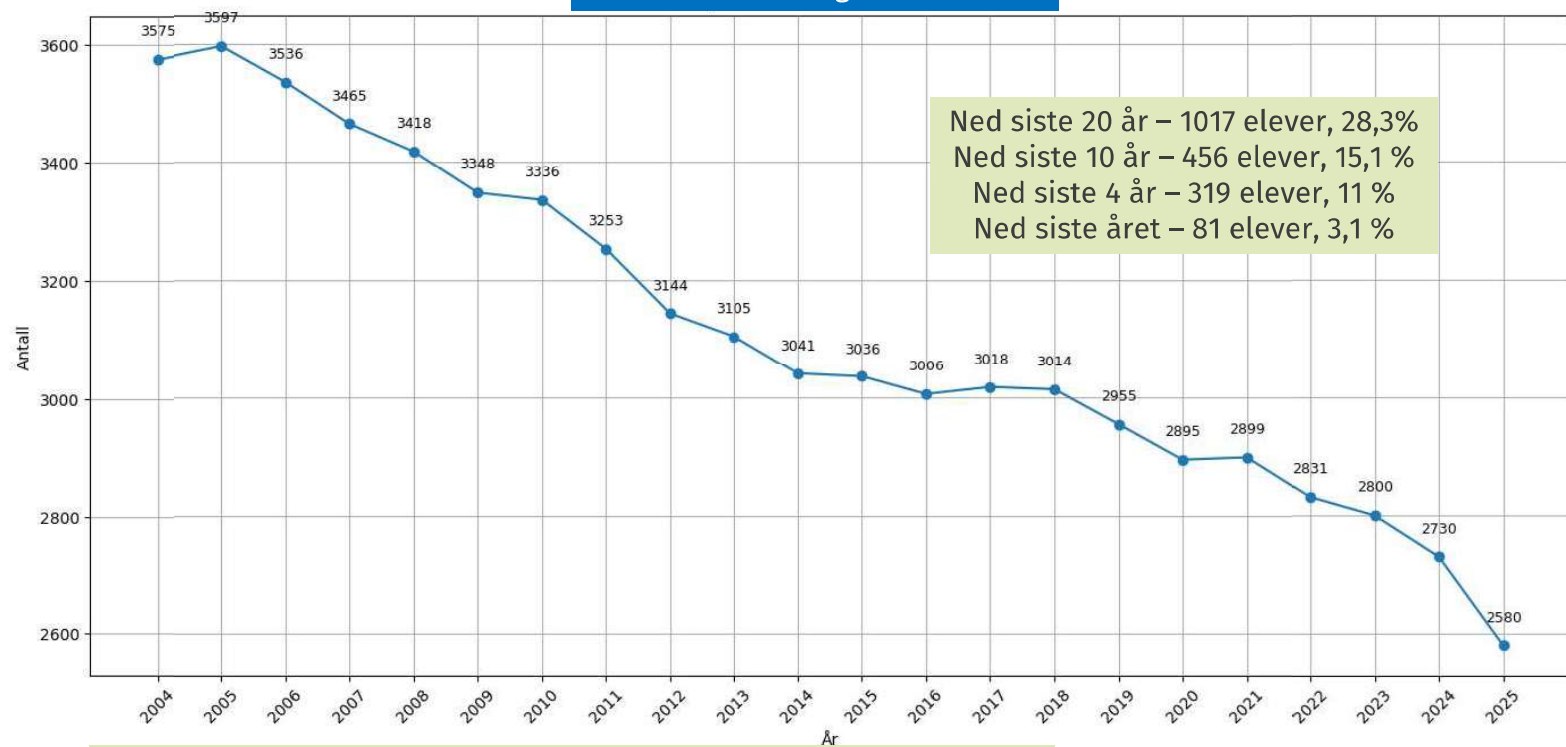
**Stabilitet og kvalitet i
tjenestene**

Prognose elevtallsutvikling fra skolestruktursaken 2017

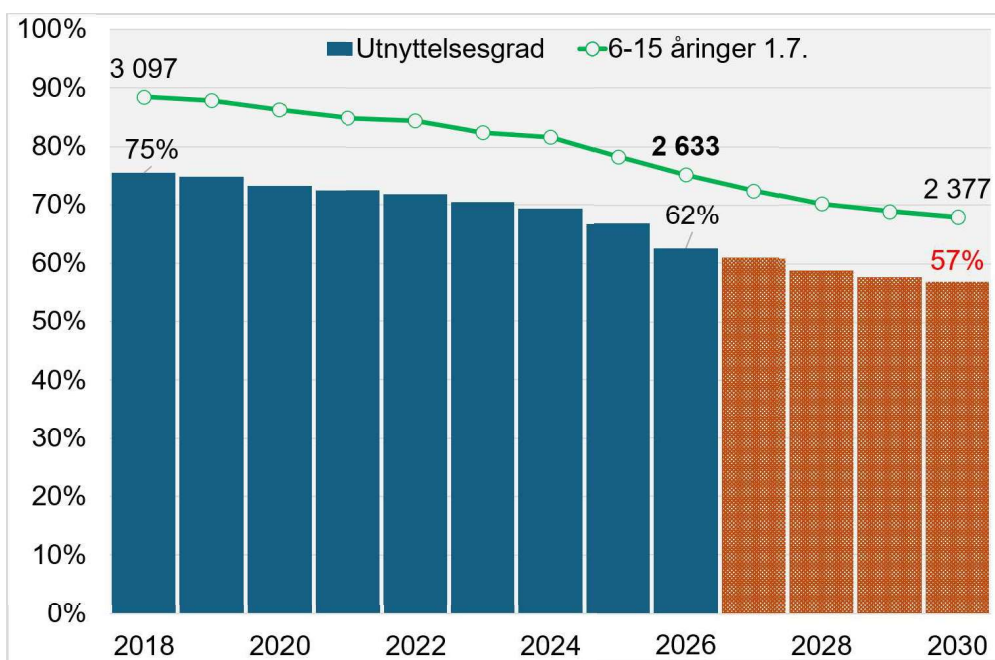
Elevtallsutvikling 2004 - 2025

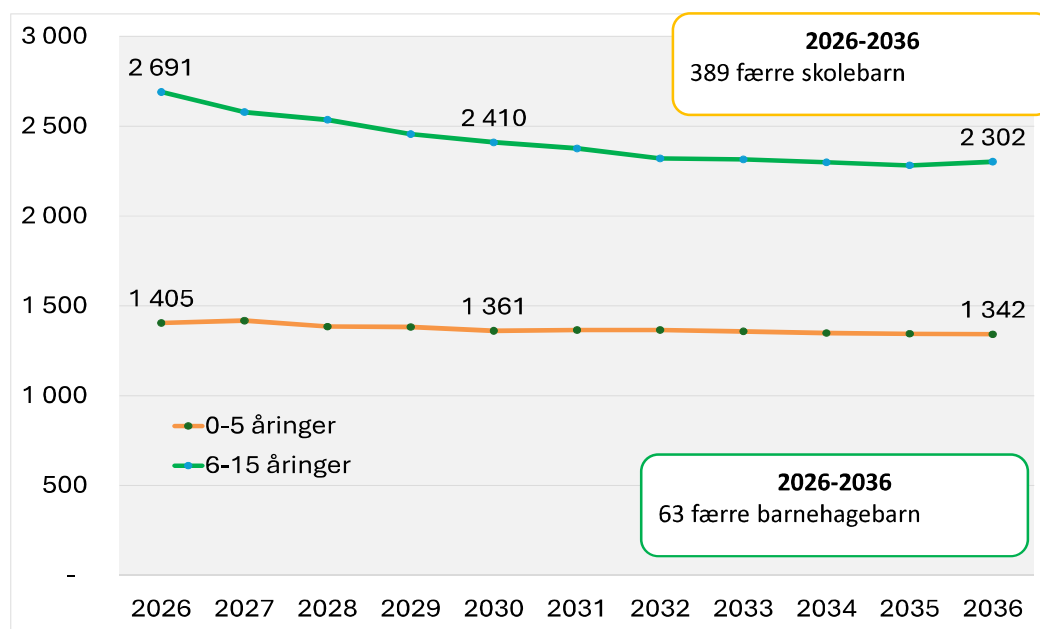

Ved oppstart av skoleåret 2026/27 det blir 2499 elever i Rana-skolen.

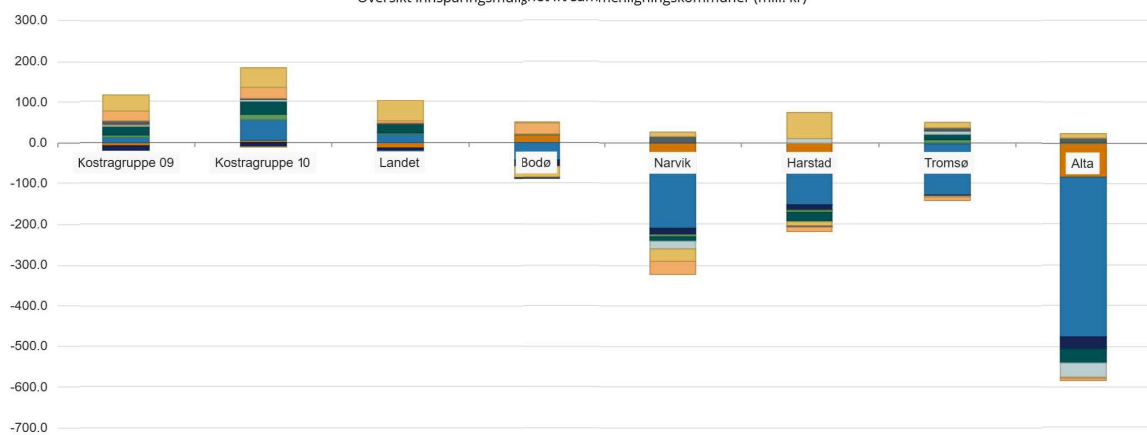
Ledig kapasitet skoler

Rana kommune

Oversikt innsparingsmulighet ift sammenligningskommuner (mill. kr)

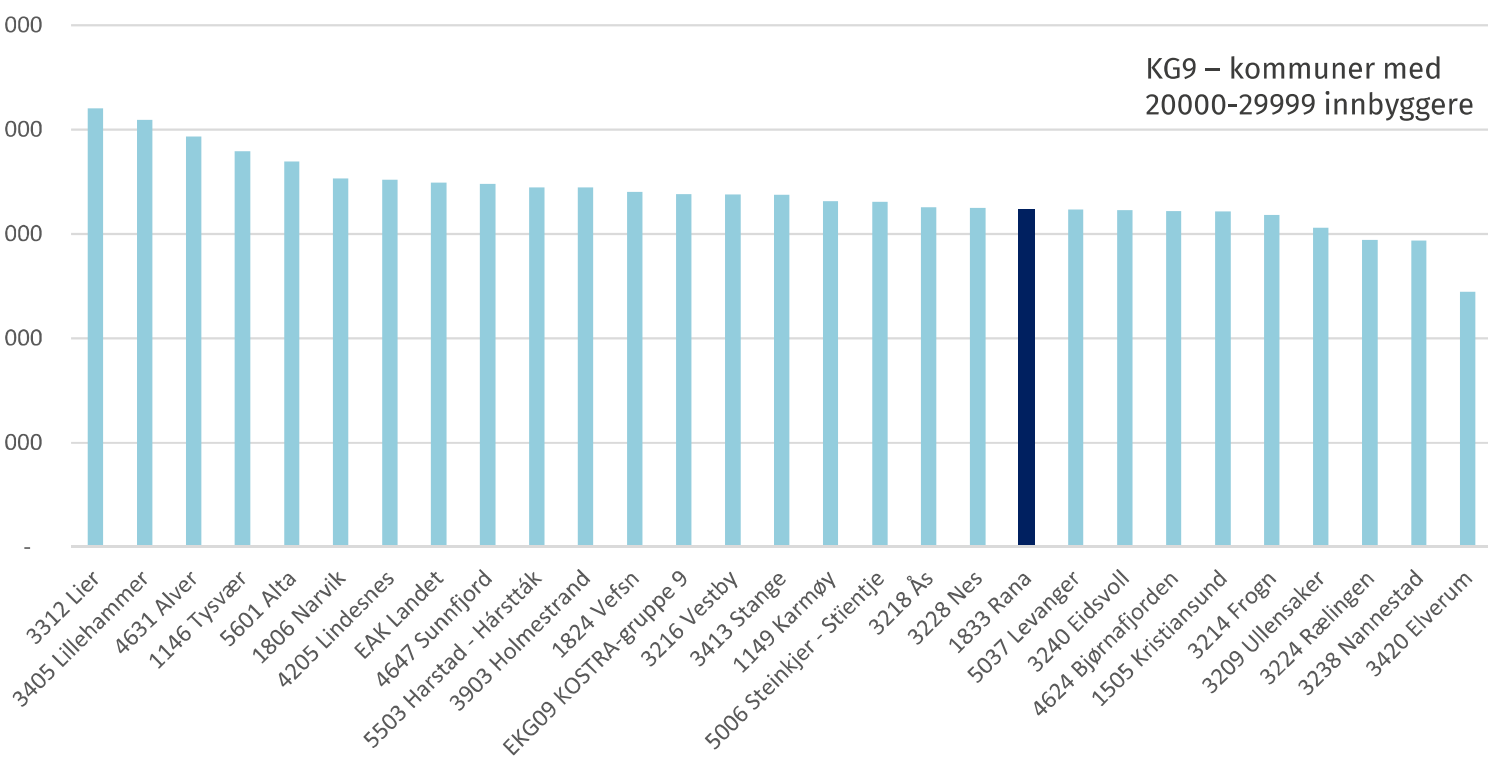

	Kostragruppe 09	Kostragruppe 10	Landet	Bodø	Narvik	Harstad	Tromsø	Alta
Grunnskole	-8.0	4.7	-14.4	19.0	-55.9	-44.7	-4.3	-82.8
Pleie og omsorg	13.0	51.4	19.6	-43.9	-154.4	-106.2	-124.3	-392.7
Barnevern	-11.3	-10.3	-8.0	-14.4	-15.8	-14.4	-1.5	-29.4
Barnehage	4.3	13.0	4.3	0.9	-6.0	-5.6	7.1	2.1
Kommunehelse	20.9	31.5	20.5	0.8	-9.2	-25.0	14.4	-34.4
Sosiale tjenester	4.7	4.1	-2.3	-0.6	-19.5	8.8	7.1	-35.8
Kultur og idrett	2.1	-1.4	-14.0	-25.5	-29.7	-10.2	-4.3	-3.7
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	8.3	7.5	4.0	-2.9	14.2	-2.1	8.8	11.4
Adm, styring og fellesutgifter	23.1	26.9	4.2	27.3	-31.5	-9.7	-6.4	-5.5
Andre områder	42.0	46.0	50.1	2.4	11.7	63.9	11.9	8.8
Totalt	98.9	173.2	64.0	-35.9	-296.3	-145.1	-91.5	-562.0

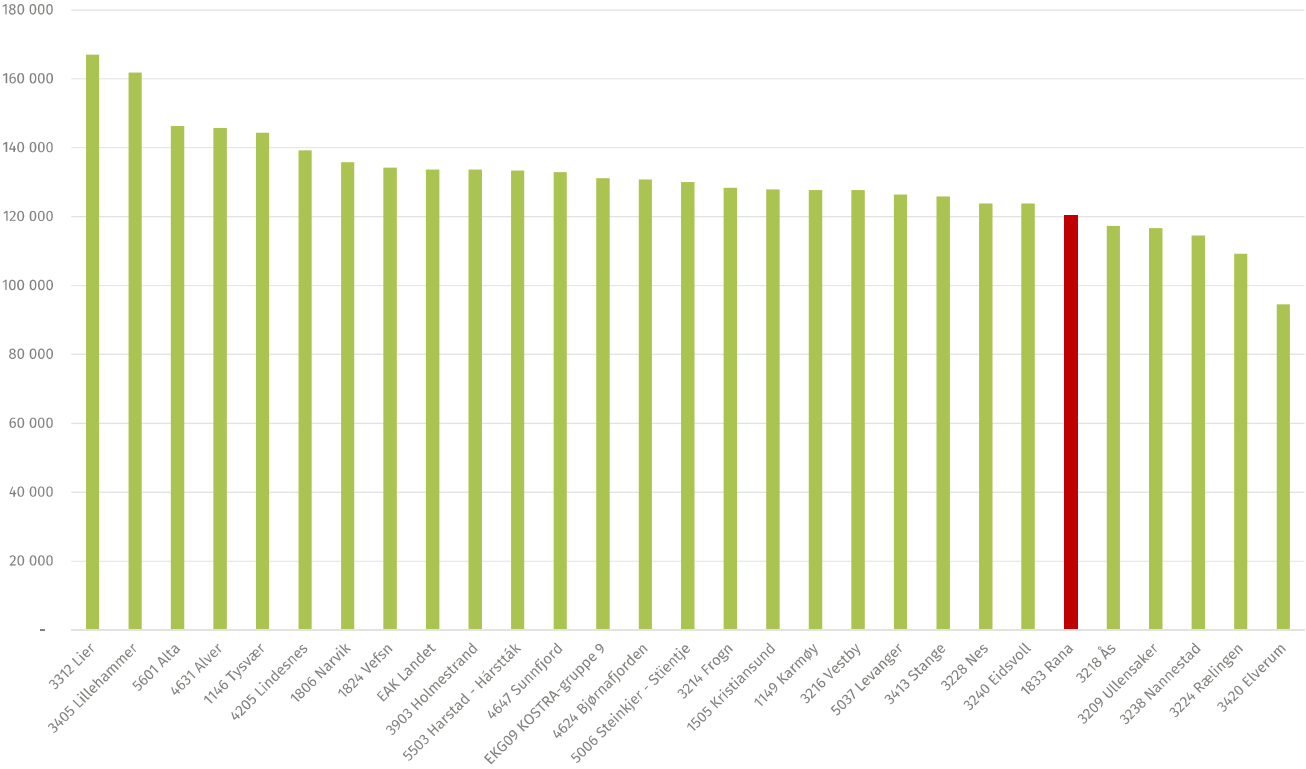
Rød markering
viser der andre
driver «billigere»
enn Rana

Netto driftsutgifter per elev KG 9 - 2025

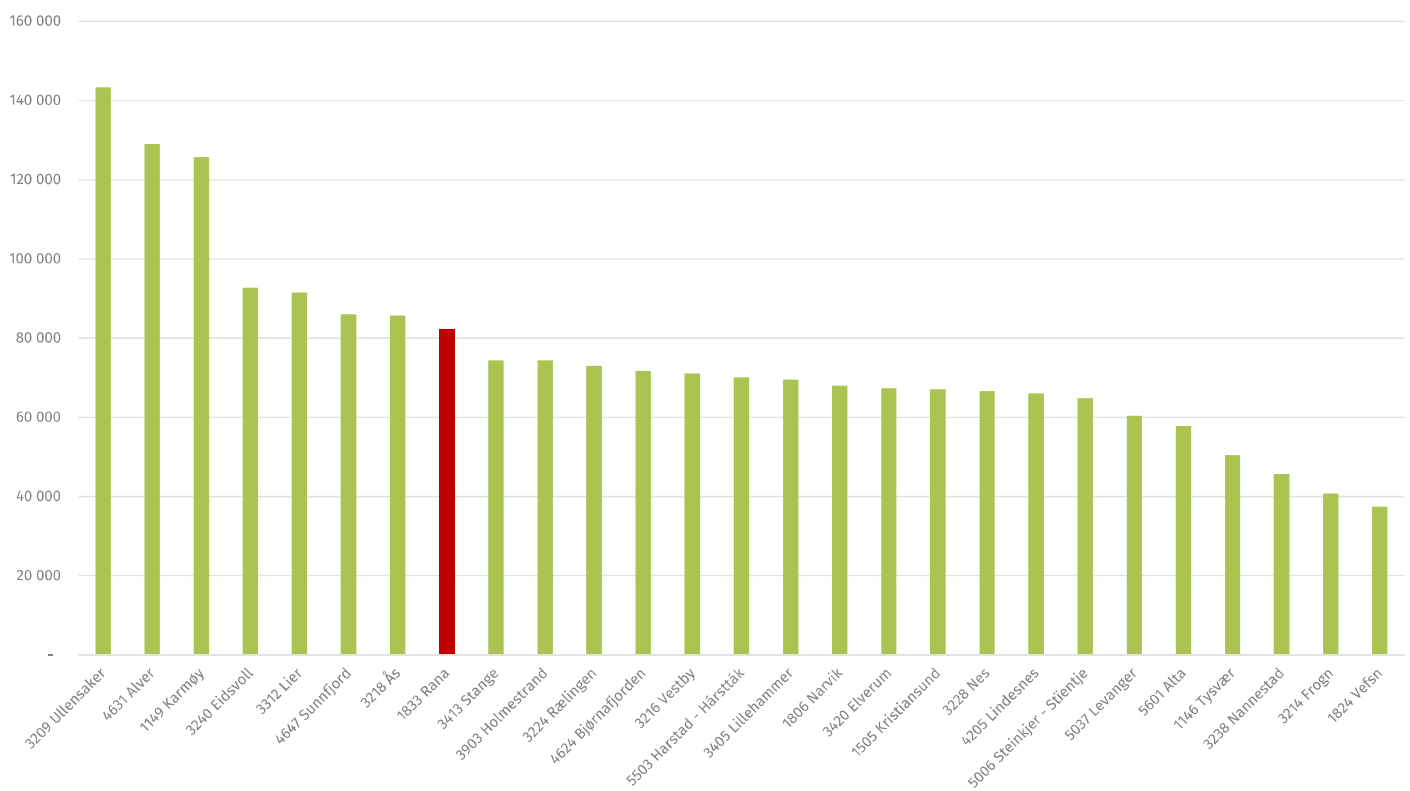
KG9 – kommuner med
20000-29999 innbyggere

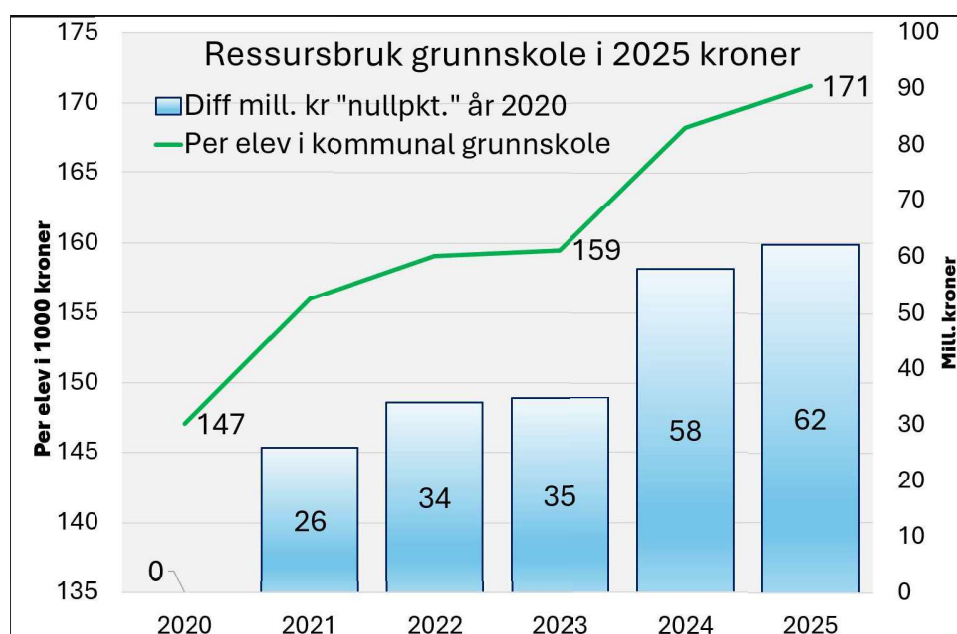

Utgifter undervisning per elev - 2025

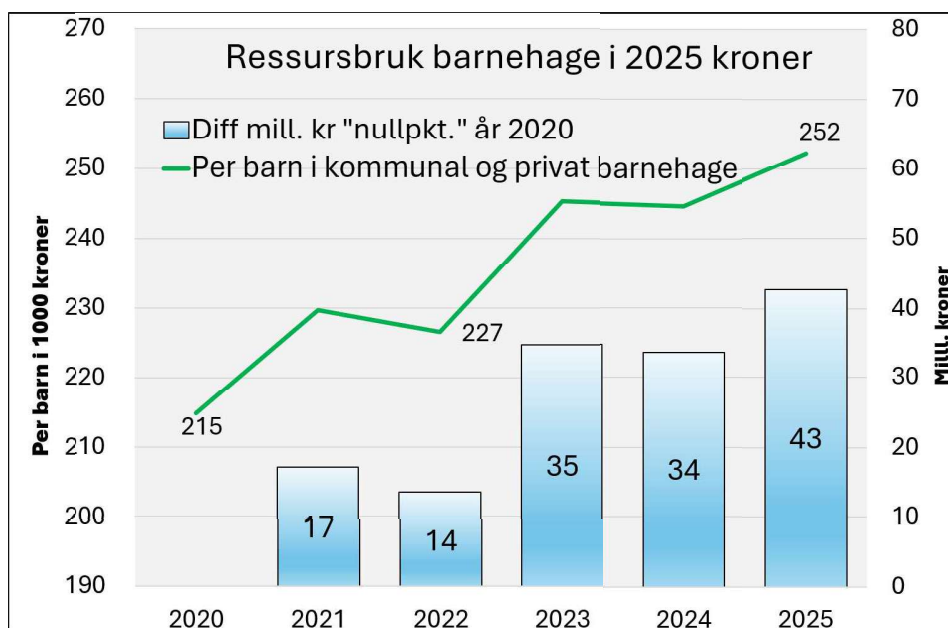
Skolelokaler 2025 - KG 9

Kostnadene i skolen har økt med 14%, samtidig som elevtallet har gått ned med 11% i samme periode.
Økt satsing SFO, men ikke minst økningen i antall elever med særlige behov er medvirkende.

Kilde: SSB/KOSTRA

Kostnadene i barnehage har også gått opp med 11 %, og der har nedgangen i barnehagebarn vært på 4 %. Skyldes delvis antall barn med særlige behov gått kraftig opp senere år.

Kilde: SSB/KOSTRA

Kommunebarometeret

Selv om vi nå bruker langt mer ressurser på grunnskole og barnehage, går vi likevel nedover på Kommunebarometeret.

Barnevern er et av de områdene som drives mest rasjonelt i Rana og sammen med kultur er det der vi holder oss mest stabilt.

	Vekt	2025	2026	Endring fra i fjor
Totalplassering	100 %	81	90	9
Grunnskole	20,0 %	120	164	44
Pleie og omsorg	20,0 %	224	265	41
Barnevern	5,0 %	163	172	9
Barnehage	10,0 %	142	244	102
Helse	7,5 %	250	256	6
Sosialtjenesten	7,5 %	73	44	-29
Kultur	5,0 %	180	180	0
Klima og natur	5,0 %	22	259	237
Saksbehandling	2,5 %	202	181	-21
Vann, avløp og renovasjon	2,5 %	166	56	-110
Økonomi	10,0 %	57	17	-40
Kostnadsnivå	5,0 %	21	65	44

Regjeringen setter av 465 millioner til undervisning i små grupper

Onsdag legges forslag til statsbudsjett for 2027 frem. Der er det satt av 465 millioner kroner til smågruppeundervisning for de yngste elevene.

Statsbudsjettet 2027

Det viktigaste først i skulen

Pressemelding | Dato: 07.10.2026

I forslaget til statsbudsjett for 2027 gjer regjeringa tydelege grep for meir og betre læring. Regjeringa foreslår å opprette eit nytt tilskot til smågruppeundervisning og held fram å auke tildelinga til satsingar på lesing og ein meir praktisk skulekvardag.

Leksehjelp

Regjeringen foreslår å oppheveplikten kommuner og private skoler har til å tilby gratis leksehjelp til elever i grunnskolen. Dette vil innebære at det blir valgfritt for skoleeiere å tilby leksehjelp.

Tilskudd til leksehjelp avvikles. For frivillige organisasjoner og andre aktører registrert i Frivillighetsregisteret, er det mulig å søke om støtte til leksehjelp som del av Barne- og familiedepartementets tilskudd til inkludering av barn og unge.

gsresultata i norsk skule – det krev tydelege prioriteringar r av pengane i skulen. Vi skal sørge for at elevane våre atsar vi i dette budsjettet på smågruppeundervisning og ig og ein meir praktisk skulekvardag, seier Kari Nessa Nordtun.

Rana kommuni

Illustrasjonsfoto: Maja Ljungberg Bjäländ

Kaja Mejlbo
ANSVARLIG REDAKTØR

[Vis mer](#)

Publisert 06.10.2026 - 09:55

Med den ene hånden gir Staten 465 mill. kr. til smågruppeundervisning. Noe som tilsvarer 2,1 mill. kr. som skal deles på 9 skoler. På den andre siden reduserer de rammene for bortfall av plikten til leksehjelp med 350 mill. kr. som utgjør 1,6 mill. kr. til Rana.

 Rana kommune

- Det gir en netto på 500 000,- kr. som skal fordeles på barneskolene.
- Det blir ikke mye per skole eller per elev?
- Hva gjør det med folks forventninger?

**Bygge sterke fagmiljøer,
organisering av ressursene
og digitalisering**

**Forebygging, tidlig innsats
og gode overganger**

Muligheter

**Arbeidsmiljø,
nærværsarbeid og
kompetansebygging**

**Økt samhandling med
eksterne parter, lag og
foreninger**

Bygge sterke fagmiljøer som fremmer positive synergier

Lærere og barnehagelærere søker seg ikke først og fremst til store bygg eller store organisasjoner. De søker seg til arbeidsplasser som tilbyr:

- sterke fagmiljøer
- kompetente kolleger
- muligheter for samarbeid
- god ledelse
- utviklingsmuligheter
- støtte ved utfordringer

Flere av disse faktorene er ofte lettere å etablere og opprettholde i større og mer robuste enheter enn i små fagmiljøer.

Større fagmiljøer kan gi bedre tilgang til pedagogisk kompetanse, vikarer, støttetjenester og kollegial støtte.

Dette er basert forskning om rekruttering med forskning om kvalitet og gir et relativt tydelig bilde.

Det er grunnlag for å tenke av det som fremmer rekruttering også er viktig for å beholde ansatte.

Rekruttere og beholde

For en kommune der antallet i arbeidsfør alder er nedadgående er utfordringen ikke å **rekruttere flere**, men å **bli i stand til å levere gode tjenester med færre personer tilgjengelig i arbeidsmarkedet**. Det er et grunnleggende perspektivskifte.

1. Større og mer robuste fagmiljøer i skole og barnehage.
2. God personalforvaltning og ledelse
3. Utvikle egen arbeidskraft
4. Rekruttere bedre enn før
5. Gjøre arbeidsdagen mer attraktiv
6. Jobbe smartere ikke mer
7. Bygge sterkere omdømme

Rekrutteringstiltak vi jobber med:

- Utdanning og videreutdanning
- Trainee-ordning
- Ansatte som tar utdanningen i barnehagene – i år 6 i kommunale barnehager
- Pensjonister som er inne som vikarer og fast ansatte – eldste er 76-åringen Lillian i barnehage og Lillian på 77 år i biblioteket
- Samarbeid med Polarsirkelen – utplasserte elever i skoler og barnehage i studieåret og mulig pilot i Ytteren om gjennomføring av eksamen i barnehagen
- Vikarpool for skoler, SFO og barnehager
- Samarbeid med Driv karriere og Rana FK og vikarer
- Mentor og opplæring for nytilsatte i barnehage
- Språkpraksisplasser og samarbeid med RAVO
- Praksisstudenter fra Nord universitet
- Deltakelse på karrieredager og messer
- Bruk av rekrutteringsportalen – ref. bilde

Lillian begynte å jobbe igjen som pensjonist: – Jeg kan og jeg vil

Litt ut i pensjonisttilværelsen troppet Lillian Fjelltn Pettersen opp i Båsmo barnehage og sa «Jeg ønsker å bidra». Hun ble mottatt med åpne armer.

Publisert: 28.09.2026 09:22 Sist endret: 28.09.2026 14:30

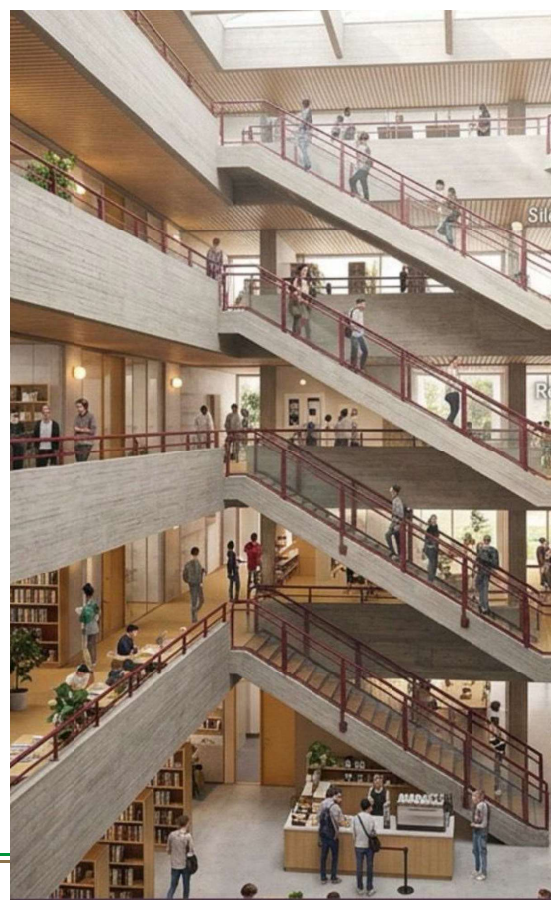

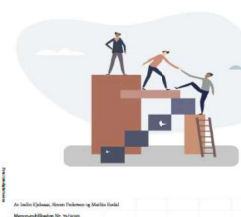
– Dersom man lyst og helse til det, er det absolutt anbefalt å fortsette og jobbe selv om man har blitt pensjonist, sier Lillian Fjelltn Pettersen.
Fotograf: Roger Marthinsen

I dag er Lillian Fjelltn Pettersen flittig brukt tilkallingsvikar, og en del av staben i barnehagen hun begynte å jobbe i, i 1984.

Kultur

- Ny bibliotekbuss er på tur – i løpet av året
- Tilpassing og omstilling av kulturskolen i tråd med endret demografi og nye ønsker og behov
- Samarbeidsavtale med kulturrådet – intensjon om at den undertegnes den 28. oktober
 - Rana kommune ønsker å legge til rette for økt kulturaktivitet i kommunen og ser kulturrådet som en viktig samarbeidsaktør.
 - Rana kommune vil etablere en tilskuddstjeneste som kan hjelpe kulturorganisasjoner med å søke om eksterne tilskudd.
 - Rana kommune vil etablere en egen tjeneste for å søke/booke øvingsrom og lokaler til ulike kulturformål.
- Bedre dialog, medvirkning og jevnlig møter
- Nytt kulturaktivitetssenter - bedre tilrettelagte lokaler med oppdatert utstyr?

Organisering av arbeidet med å få på plass en samordnet tjeneste

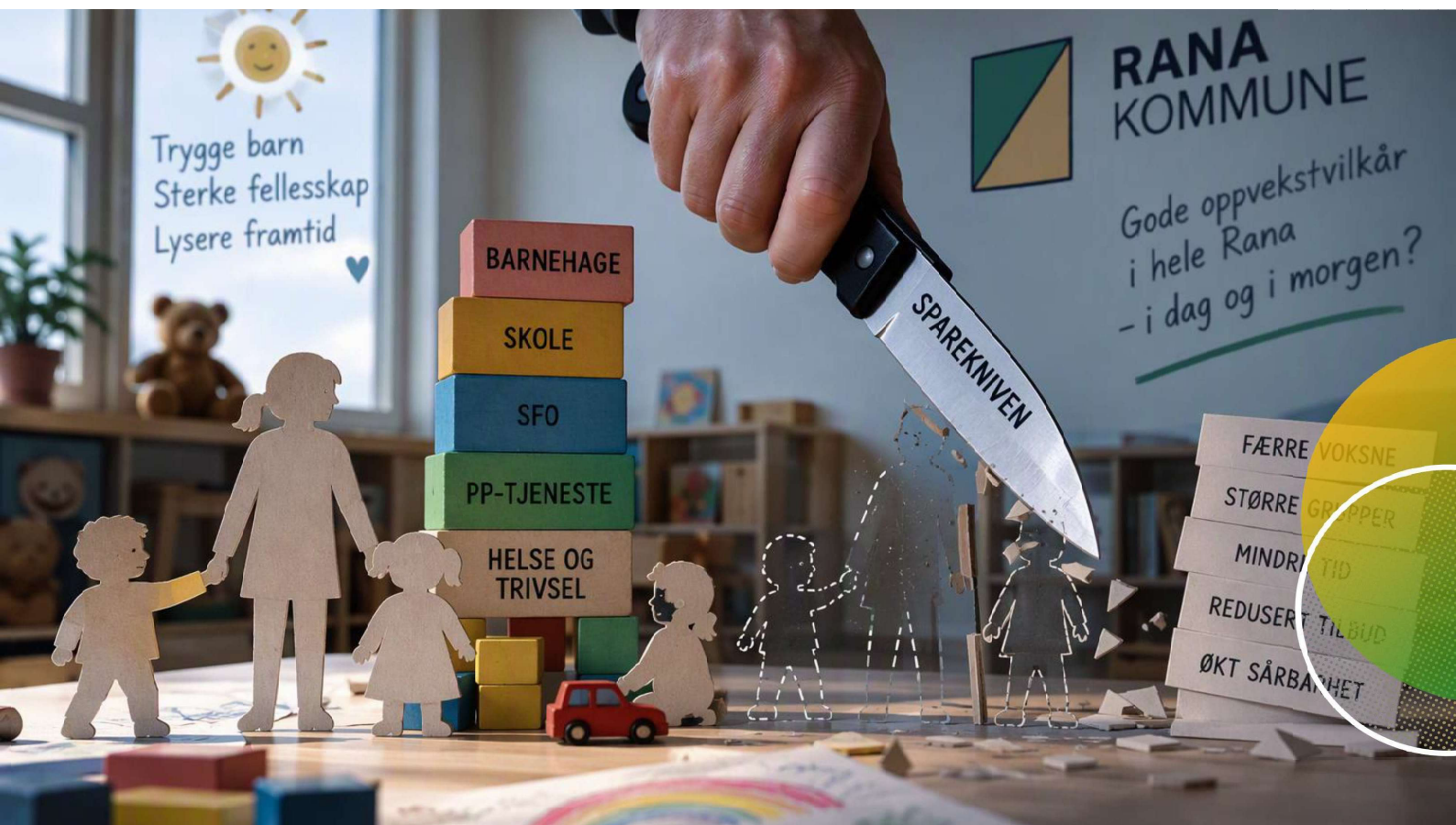

Målet er best mulig koordinerte tjenester, som driftes på den måten som er mest rasjonell for Rana kommune.

Rammetilpasning tjenester 2027 - 2030

Foreløpige forslag til omstillingstiltak (tall i mill. kroner):

Sektor	B-2026	2027	2028	2029	2030	Andel
Støttetjeneste	125	-5,0	-10,2	-10,6	-11,0	-8,8 %
Oppvekst og kultur	704	-5,4	-20,7	-44,7	-57,9	-8,2 %
Helse og mestring	767	-18,0	-31,0	-42,2	-47,2	-6,1 %
NAV kommune	54	-1,5	-2,3	-2,9	-3,0	-5,6 %
Teknisk sektor	230	-7,1	-15,8	-17,8	-21,3	-9,2 %
Kirkelig fellesråd	16	-0,3	-0,7	-1,0	-1,2	-7,4 %
Sum	1 896	-37,3	-80,6	-119,1	-141,4	-7,5 %

Rammenedtrekk fordelt på avdeling				
Skole	2027	2028	2029	2030
Oppsigelse av lokaler Ravo	-1 450	-1 450	-1 450	-1 450
Redusert åpningstid og sommerstengt SFO	-300	-450	-450	-450
Etablering av ressursenhet	-	-	-	-
Elevnedgang	-500	-1 000	-1 500	-2 000
Barnehage				
Etablering av ressursenhet	-	-500	-1 000	-1 000
Nedtrekk stillinger - demografi			-900	-2 600
Barn- og familieavdelingen				
Effekt av forebyggende arbeid - barnevern/tiltak	-1 000	-2 000	-3 000	-3 000
Felles barnevern på Nord-Helgeland?				
Fosterhjem Helgeland				
Egenandel Felles ansvar Polarsirkelen				
Flytte ut av PIR-bygget				-6 000
Kultur				
Justere åpningstider i fritidstjenesten og mer samarbeid med frivillige lag og foreninger	-250	-750	-750	-750
Flytte ut av leide lokale kulturskolen		-350	-700	-700
Omstilling av kulturskolen	-800	-1 200	-1 200	-1 200
Stab				
Stillingsreduksjoner	-500	-750	-750	-800
Digitaliseringsprosjekt		-500	-750	-750
PPT og logopedtjenesten				
Stillingsreduksjon	-	-600	-600	-600
Reduserte leieutgifter	-100	-100	-100	-100
SUM definerte tiltak	-4 900	-9 650	-13 150	-21 400
Andre tiltak til vurdering - foreløpige tall				
Diverse	2027	2028	2029	2030
Omstilling drift - tjenestenivå eller struktur	-	-10 000	-30 000	-35 000
Gjennomgang av ledelsesstruktur	-500	-1 000	-1 500	-1 500
SUM uløst omstillingsbehov	-500	-11 000	-31 500	-36 500
SUM TOTAL	-5 400	-20 650	-44 650	-57 900

Tidligere beregninger viser...

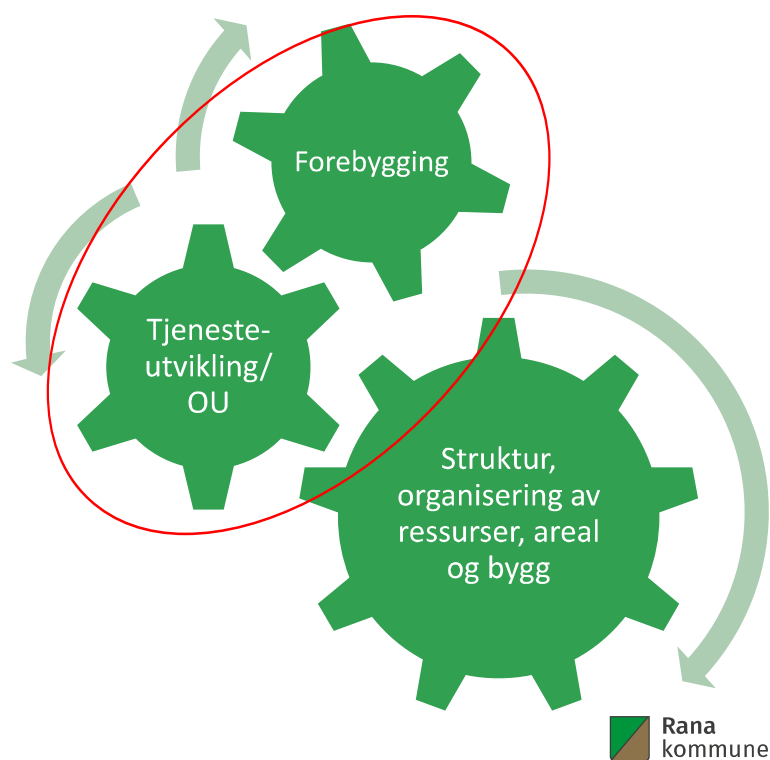
Illustrasjon: Co-pilot

Mulig, tja anbefalt, nei

Betyr at vi stikker hodet i sanden for
fremtidens utfordringer

 Rana
kommune

Økonomi		
Investeringer	Brutto investering skoleanlegg	30 000
	Investering infrastruktur	0
	Momskompensasjon	-6 000
	Salg tomter/bygg	-12 600
	Lån	11 400
	Endring gjeldsgrad	0,4
Sum endring kapitalkostnader		798
Driftskostnader	Reduserte lønnskostnader	-2 700
	Reduserte FDV-kostnader *	-1 603
	Skoleskyss	
	Redusert overføring fra staten	
	Reduserte leiekostnader **	-3 300
	Red. drift fritidstjenesten	
	Legge ned fritidstjenesten	-5 840
	Red. drift kulturskolen	-7 140
	Red. drift bibliotek	-5 219
	Red. drift familietjenesten	
	Legge ned familietjenesten	-7 398
	Red. tilskudd 52 %	-2 613
	Red. tilskudd 50 %	
Sum endring driftskostnader		-35 813
Sum endring drift og kapital		-35 015

Hva blir viktigst i 2027

- Tett økonomioppfølging
- Digitalisering og automatisert saksbehandling
- Forebyggende plan på nett
- Lande effektiv samhandling av pakkeforløp flyktninger
- Utrede/etablere ressursenheter skole og barnehage
- Rådhus og kulturkvartalet? – avventer kommunestyrets behandling
- Tjeneste- og organisasjonsutvikling
- Omstilling av kulturskolen
- Arbeidsmiljø og nærværarbeid
- Utrede interkommunalt barnevern? - avventer vedtak i andre kommuner
- Finne veien videre i forhold til uløste nedtrekkskrav

**Takk for
oppmerksomheten!**